

درس 19

1- آریایی ها که بودند ؟

برخی مورخان معتقدند که حدود چهار هزار سال پیش، مردمانی کوچ نشین که خود را آریایی می نامیدند از مناطق شمال دریای خزر به تدریج به سرزمین ایران مهاجرت کردند.

2- سه قوم بزرگ آریایی چه نام داشتند و هر کدام در کدام بخش ایران ساکن شدند؟

مادها در غرب و شمال غرب - پارس ها در جنوب - پارت ها در شمال شرق

3- قبایل ماد در کجا زندگی می کردند و علت ضعف آنها قبل از تشکیل حکومت چه بود؟

قبایل ماد در شمال غرب ایران به صورت پراکنده زندگی می کردند و همین امر موجب شده بود که آنها ضعیف باشند و هر چند وقت یک بار همسایه های قدرتمندشان مانند آشور یها به آنها حمله کنند و اموالشان را به غارت ببرند.

4- قبایل ماد چه کسی را حاکم خود انتخاب کردند ؟ چرا؟

در یکی از قبایل ماد، فردی به نام دیاکو زندگی میکرد که به دلیل خوش رفتاری و عدالت خواهی بین همه قبایله ها محبوبیت داشت . سرانجام سران قبایل تصمیم گرفتند او را به عنوان فرمانروا انتخاب کنند.

5- اولین حکومت قدرتمند ایران به دست چه کسی تشکیل شد و پایتختش کجا بود؟

دیاکو بر فراز تپه ای در شهر هگمتانه (همدان امروزی) قلعه ای ساخت و آنجا را به پایتختی خود انتخاب کرد. ماد ها به تدریج قدرتمند شدند و بر دشمنان خود غلبه کردند.

6- هخامنش که بود؟

رئیس یکی از قبایل مهم پارس، فردی به نام هخامنش بود

7- بنیان گذار سلسله هخامنشیان که بود و کدام حکومت را سرنگون کرد؟

کوروش (از نوادگان هخامنش) کوروش توانست آخرین پادشاه مادها را در جنگی شکست بدهد و حکومت مادها را سرنگون کند.

8- قلمرو ایران در زمان کوروش تا کجا و با حمله به چه مناطقی گسترش پیدا کرد؟

کوروش در دوران حکومت خود، پیروزی های زیادی به دست آورد . او به بابل (عراق امروزی) و لیدی (ترکیه امروزی) حمله کرد و قلمرو ایران را از خلیج فارس تا دریای مدیترانه گسترش داد.

9- به نظر کوروش با مردم مناطق فتح شده چگونه باید رفتار کرد؟

کوروش معتقد بود باید با مردم سرزمین هایی که فتح می شدند با خردمندی و عدالت رفتار کرد . مورخان این موضوع را از روی منشوری که از وی به جا مانده است دریافته اند.

10- زمانی که داریوش هخامنشی به قدرت رسید اوضاع در قلمرو هخامنشیان چگونه بود؟

او زمانی به سلطنت رسید که در بیشتر قلمرو هخامنشیان، شورش ها و نابسامانی هایی شکل گرفته بود . داریوش با عزم و اراده با شورشیان جنگید و آنها را شکست داد و موفق شد دوباره حکومت هخامنشیان را قدرتمند سازد.

11- داریوش پس از پیروزی بر دشمنان خود ، چه دستوری داد؟

داریوش دستور داد تا نقش برجسته ای به یاد پیروزی او در جنگ با دشمنان بر روی کوه بیستون حجاری کنند.

12- چرا حکومت هخامنشی نخستین امپراتوری جهانی است؟

چون در زمان کوروش و داریوش، قلمرو جغرافیایی هخامنشیان، بیشتر کشورهای مهم آن روز را در بر می گرفته است

13- بهانه حمله اسکندر مقدونی به ایران چه بود؟

در زمان هخامنشیان، جنگ های متعددی بین ایران و یونان رخ داد در یکی از این جنگ ها سپاهیان هخامنشی آن را فتح کردند، اما یونانیان آن شهر را باز پس گرفتند. هنگامی که فرماندهی به نام اسکندر مقدونی در یونان به قدرت رسید، حکومت هخامنشی ضعیف و ناتوان شده بود. اسکندر از این موقعیت استفاده کرد و یونانیان را به انتقام جویی از ایرانیان فرا خواند سپاهیان تحت فرمان او در چند جنگ، سپاه هخامنشی را شکست دادند و ایران را فتح کردند. در نتیجه حمله اسکندر، بسیاری از شهرهای ایران از جمله تخت جمشید به آتش کشیده شد.

14- اسکندر مقدونی کدام مناطق را تصرف کرد؟

اسکندر علاوه بر ایران، مصر و قسمت هایی از هندوستان را تصرف کرد

15- اسکندر مقدونی چگونه مُرد؟

او سرانجام در جوانی و در اوج کشورگشایی بر اثر بیماری در گذشت.

16- پس از مرگ اسکندر ایران به دست کدام سردار وی افتاد؟ او چه سلسله ای را تأسیس کرد؟

ایران به دست سلوکوس یکی از سرداران او افتاد. وی سلسله سلوکیان را تأسیس کرد.

17- برخورد ایرانیان با سلوکیان چگونه بود؟

ایرانیان سلوکیان را بیگانه می شمردند و به شکل های مختلف با آنان مخالفت و مبارزه می کردند.

18- اشک یا ارشک چه اقدامی انجام داد؟

رئیس یکی از قبایل پارت ملقب به اشک یا ارشک با هدف مقابله با سلوکیان، پارتیان و دیگر اقوام ایرانی را متحد کرد. او با استفاده از اختلافات سلوکیان توانست قسمت هایی از ایران را آزاد کند. مورخان وی را مؤسس سلسله اشکانی می دانند.

19- حکومت اشکانیان از چه زمانی قدرتمند شد؟ تأثیرات این قدرت چه بود؟

در زمان فرمانروایی مهرداد دوم، حکومت اشکانی به امپراتوری قدرتمند تبدیل شد. اشکانیان پس آن به مدت چندین قرن با تمام توان در برابر هجوم سپاه نیرومند روم ایستادند و اجازه ندادند بار دیگر بیگانگان بر میهن ما مسلط شوند.

20- آخرین حکومت ایران قبل از اسلام چه نام داشت؟

ساسانیان

21- مؤسس سلسله ساسانیان که بود؟

اردشیر بابکان از خاندان ساسان مؤسس این سلسله است که بر علیه اشکانیان قیام کرد

22- در زمان کدام پادشاه ساسانی امپراتور روم (والریانوس) شکست خورد؟

یکی از مهم ترین پادشاهان ساسانی، شاپور اول است. در زمان او وسعت قلمرو ایران بسیار زیاد شد و او

توانست امپراتور روم (والریانوس) را شکست دهد.

23- دوره جدید تاریخ ایران با ورود اسلام به ایران از چه زمانی آغاز شد؟

با حمله اعراب مسلمان و شکست های متعدد سپاهیان ساسانی، سرانجام با قتل یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی، این سلسله در سال 651 میلادی به پایان رسید. با ورود اسلام به ایران دوره جدیدی از تاریخ ایران پایه گذاری گردید.

24- مبدأ تاریخ هجری چیست؟

مبدأ تاریخ ما مسلمانان هجرت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) از مکه به مدینه است و به آن تاریخ هجری گفته می شود

25- برای تعیین زمان رویدادهای قبل از اسلام از چه تقویمی استفاده می شود؟

مورخان از تقویم میلادی استفاده می کنند. مبدأ تقویم میلادی تولد حضرت مسیح (ع) است و نشانه اختصاری آن حرف (م) است

26- برای تعیین زمان رویدادهای قبل از میلاد حضرت مسیح (ع) از چه تقویمی استفاده می شود؟

تقویم میلادی به صورت معکوس و با علامت اختصاری (ق.م) به کار می رود. برای مثال 800 ق.م، بیانگر هشتصد سال پیش از میلاد مسیح است.